

Déli Hírlap

A borsági megyerés napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETIHON KENDRE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
TIMIȘOARA
I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos, No. 934/1938.) Telefon: 23—10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

Az elveszett paradicsom

Az elmúlt világháború az emberiség összvagyonának egy ötödét elnyelte. Százhuszonhat milliárd dollárt költött rá az antánte, a központi hatalmaknak pedig 61 milliárd dollárba került a négy évi szakadatlan kegyetlen iram. Emberéletben, egészségben pedig olyan hekatombákat követelt a küzdelem, amelyekhez hasonló veszteségek még sohasem mutatkoztak a történelem folyamán. Tíz és fél millió volt a halottak száma, huszonegy millió volt a veszteség sebesültekben, tíz millió ember pusztult el spanyol járványban és a háborút követő első években öt millió ember halt éhen, a bekövetkezett általános nyomorúság következtében. Ez tehát az elmúlt világháború veszteségmérlege. Hogy mi mindenre lehetett volna fordítani a közel kétszáz milliárd arany dollárnyi összeget, arra igen érdekes választ ad egy közgazdász, akinek a világháború után megjelent értekezéséből veszszük az alábbi adatokat.

Az említett közgazdász egy táblázatban feltünteti, hogy micsoda gyümölcsöző befektetéseket lehetett volna eszközölni az emberiség részére, úgy gazdasági, mint szociális és kulturális szempontból. Ime a táblázatban feltüntetett adatok: győződjünk meg a hideg számok tükrében, hogy mi mindent lehetett volna a rombolás művének árán építeni: tízezer kertvárost ezer családt házzal, százezer gyermekotthon, ötvenezer iskolát, tízezer könyvtárt, ötszáz egyetemet, ötezer színházat, százezer sportteret, tízezer szanatóriumot, tíz millió parasztgazdaságot, tíz millió mezőgazdasági gépet és végül ötven millió darab szarvasmarhát és száz millió lovat lehetett volna vásárolni a nincstelen parasztok számára.

Különös időszerszerűséget nyernek ezek a két évtizeddel ezelőtt eszközölt feljegyzések ma, amikor a multikori világháborúnál szörnyűbb harc martaléka lett a világ. Különös mentem éppen ma számunkra ez a táblázat, mikor minden idők háborúinál kegyetlenebb pusztítást visz véghez értékekben a totális légi háború. Pusztító özönvízként fenyegetik az emberiség minden szociális és kulturális értékeit ezek a légi csaták, amidőn felhők fölötti magasságból válogatás nélkül döntenek romba klasszikus történelmi központokat, kertvárosokat, és munkásnegyedeket, színházat, iskolát, könyvtárt, kórházat a lezuhanó bombák. Nincs területenkívüliség, a vörös keresztet legyőzte a gyűlölet zöld keresztje, emésztő lángra gyullad meg az elvetett magból kiszökkenk termés is, lángolva égne a beláthatatlanul széles lombkoronás erdők.

Ilyen pusztulást még nem látott a világ. Ehhez képest gyermekjáték volt az elmúlt világháború, amelyeknek csak ott voltak elpusztított területek, ahol a küzdelem zajlott. Mégis mily óriásik voltak a károk! De lehet-e azt az értékpusztulást egyáltalában felmérni, amely a mostani hadviseléssel jár? Lehet-e a romokból ismét felépíteni a kulturvilágot, ha ez a viadal ily szörnyűséges ütemben folytatódik még hosszabb ideig? Lehet-e számokban kifejezni azt a kárt, amely a háború ellúte után majd a végmenlegben mutatkozik? Az elmúlt háború kétszáz millió dollárba került, a világ összvagyonának egy ötöde. Mennyit fog felemészteni ez a mostani háború, arról még halvány elképzeléseink sem lehetnek. A három dimenziós fegyverkezési célokra csak úgy röpöknek a milliárdok, a háború üteme pedig olyan fogyasztást követel, hogy a szakemberek szerint bizonyos idő múlva teljesen ki fognak merülni bizonyos nyersanyag források. Még a föld benseje is kiapad, ami pedig künn történik az Isten szabad ege alatt, az elemektársis földregések nyomán támadt képeképpen idéz.

Városok, falvak, pótolhatatlan kulturkincsek ölnek romba, enyészetbe perzselődnek messzi virágzó vidékek. Ha majd ezután a háború után

készítenek táblázatot, hogy mi mindent lehetett volna a pusztulás árán létesíteni, úgy talán százszoros vagy ezerszeres arányokba nő ennek az elveszett paradicsomnak a révülete. Mert annyi pénzből, nyersanyagból, munkából és áldozatoságból az egész emberiség paradicsomát lehetett volna felépíteni. Egy olyan paradicsomot, amely nem ismert volna gondot, betegséget, szegénységet, egy olyan paradicsomot, amely a tudomány és kultura állandó verőfényében talán még szebb lett volna, mint ama bizonyos bibliai édenkert. (Flaneur)

Történelmi okmányok:

A román hadsereg megrendülésének okai

Harminc százalék kisebbségi katonával nem lehet háboruzni. A tisztiszolgák évente 188 millió leibe kerültek az államnak. „Sétáló”, „utazgató” és „semmittevő” egységek

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok miniszterelnök, államvezető a bizalmas okmányok közlése során feltárja azokat az anomáliákat, amelyek 1934-ben megszerkesztett emlékirata szerint a hadsereg megrendüléséhez vezettek.

A tisztiszolgák kérdésére áttérve megállapítja, hogy 20.000 katonára teljesített tisztiszolgai beosztást

és ez a létszám a hadsereg maximális békeegységeinek 10 százalékát, minimális egységeinek pedig 31 százalékát tette ki. A helyett, hogy a hadsereg tényleges céljaira használták volna fel őket, kiűnt, hogy a tisztiszolgák hadserege vagyunk.

Az ordonánecokkal szemben kisebbségben maradt a tényleges kombattáns hadsereg. Nálunk a hadsereg szolgálatot szolgáltak magáncélokra, ahelyett, hogy a hadsereg szolgálatában álló szolga lett volna mindenki. A mozgósítandó had-

Kisebbségek a hadseregben

Ami a kisebbségek kérdését illeti, legutóbb 400 ezer kisebbségit képeztünk ki. Alkottunk egy hadsereget az ellenségeink számára.

Magyar, bolgár, orosz kisebbségek felesleges kiképzése 3 milliárd 700 millió leibe került az utolsó 10 évben, ugyanakor közel 80 ezer román maradt kiképzetlenül. Román tartalékos tiszteket emiatt nem hívtunk be a törvényes szükségessé és előírt összpontosításokra és ebből a közel 4 milliárdnyi összegből a legtökéletesebben felszerelt hadseregünk lett volna.

A nagy háborúra, ha visszagondolok, 30 százalék kisebbségi katonáink volt Moldovában,

köztük 4 százalék zsidó. Magatartásuk távolról sem állott arányban azzal a bánásmóddal, amelyet tőlünk kaptak, mert hazafiságuk sok kívánni valót hagyott hátra. Mi mindent elfelejtettünk, mert könnyen felejtünk.

Ma 30 százalék kisebbséggel nem lehet háborút csinálni, mert az osztrák-magyar monarchiát is a kisebbségek borították fel.

Megbizhatatlan kisebbségekkel, akik defetizmust, pánikot okoznak, kémkedésre és árulásra képesek, nem lehet háborút viselni. Első teendőnk,

Az államvezető bírálata a hibás rendszerről

A bürokrácia, valamint a hivatalos hatalommal való visszaélés rendkívül nagy károkat okozott. Egyes parancsnokok nem fojtották el azokat a visszaéléseket, amelyekből részben maguk is hasznot húztak. Körülbelül 3000 tiszt töltötte idejét különböző iskolákban és kiképzési központokban. Súlyosan hátráltatta a hadsereg

jelentős százalékát tették ki ezek a tisztiszolgák ugyanakkor, amikor Lengyelországban kisebb javadalmasú tiszték drágább megélhetés mellett nem kaptak tisztiszolgákat, ugyanigy Csehszlovákiában is, míg Franciaországban csak a lóval rendelkező tiszt tarthatott szolgát és lóápolót egyszemélyben. Pénzügyi tekintetben az államnak évente a tisztiszolgák 188 millió leibe, tehát tízevenként 1 milliárd 880 millió leibe kerültek,

amely összegért az egész hadsereget modern fegyverekkel és felszereléssel lehetett volna ellátni. Ki vállalhatta volna ilyen felkészültségű hadsereggel a határok megvédését, — mert én nem. Sürgős teendő lett volna hazafias érzésre apellálva, felszólítani a tiszteteket, hogy tekintsenek el a szolgáltaiktól: egy tisztiszolgát a nős tiszteknek, a nőfeln tisztnek pedig egy katonájukat esetenként felhasználhatták volna. Ez magában véve 150 millió lei megtakarítást jelentett volna.

hogy a kisebbségeket, illetve a veszélyes elemeket ki kell vonni a mozgósítás alól, másodrendű munkára kell felhasználni őket, ezzel 250—300 millió leit takarítunk meg havonta és munkaerejüket is felhasználhatjuk.

Ami a különböző felesleges osztagokat, irodai töltelékeket, futár és egyéb szolgálatokat, választásokra, furdőhelyekre, tanulmányutakra, útjavításokra, folyamáradásokhoz kiküldött egységeket illeti, szomorú megállapítás: hogy bűnös könnyelműséggel vonunk el óriási tömegű „sétáló”, „utazgató” és „semmittevő” egységeket a kiképzéstől.

Feltétlenül szükséges, hogy a hadtestek ne kérjenek újabb beosztásokat, csak annyi katonát, amit a vezérkar jónak tart számukra. Áthelyezéseket csak a törvény alapján lehessen eszközölni. A hadügyminiszter szüntesse meg — ajánlotta Antonescu tábornok 1934-ben — a felesleges delegálásokat, amelyek csak szaporítják a kötségeket és elvonják a katonát tényleges hivatásától. A levelezést, a posta és a vonat viszi, futárok tömege felesleges. A hadtestparancsnokságok légkörében a közigazgatást ellenőrizhetőbbé és egyszerűbbé kell tenni.

munkáját az is, hogy különböző hadseregen kívüli szolgálatokban kellett résztvenni, mint amilyenek a választások, sztrájkok, árvizek, a muni-ció kiselejtezése, tanulmányutak, útjavítások stb. Gyakran előfordult, hogy a minisztérium törvényellenesen eszközölt áthelyezéseket. A gyakorlati rendszer következtében

Több ezer katona utazgat az országban minden haszon nélkül.

Ez a rendszer káros, mert pénz pazarlással vezet, elvon embereket a kiképzéstől, másrészt pedig arra a szomorú látványra ad alkalmat, amelyet a rosszul felöltözött katonák az állomásokon és utcákon nyújtanak, elősegíti azt, hogy a katonák körében bünső irányzatok legyenek urra,

megbontja az egyes csapatok egységét stb. Lehetséges adatszérien, pontosan felvázolni mind azokat a hátrányokat, amelyeket hadseregünk az említett okok miatt szenved. Mindenki ismeri ezeket a hátrányokat és mégis összetett kézzel nézzük, hogy milyen károkat idéz elő ez a rendszer. Létezik azonban egy radikális megoldás,

anélkül, hogy ez a megoldás forradalmi lenne. Senkinek, parancsnokoknak, parancsnokságoknak, vagy különböző szolgálatoknak ne álljon jogában az, hogy a különböző csapatoktól a részükre évente a nagyvezérkar által kiosztott sze mélyeken kívül másokat kérjen vagy pedig ezeket helyettesítsék. A katonák áthelyezését csak a törvény által megszabott időpontokban eszközöljék. A nemzetvédelmi minisztérium álljon ellen a befolyásos emberek közbenjárásainak és szüntesse meg az, hogy

egyik napról a másikra más helyekre vigyenek el katonákat felsőbb rendeletre. Az iskolákhoz, a különböző szolgálatokhoz és parancsnokságokhoz már a bevonulás napjától kezdve osszák be a szükséges embereket.

A francia ifjuság üdvözli a román legionista mozgalmat

A német és olasz sajtó nagy elismeréssel ír a vasgárdáról

Bucurestiből jelentik: Horia Sima helyettes miniszterelnök, a legionárius mozgalom vezére Charles Lefèvre-től, a francia ifjuság vezetőjétől, a következő táviratot kapta:

„Azok a közös hagyományok és nagy együttes célkitűzések, amelyek egyiként fűtik a hazafias és építő munkát vállaló francia ifjuságot, valamint a vasgárdába tömörült román fiatal megmozdulást, kötelességünké teszük, hogy a legbajtársiasabb szeretettel és szívéllyel köszöntünk önben, az állam irányítására elhivatott és a román sorsot intézni elrendelt legionáriusokat, Zelea Corneliu Codreanu tanítványait és nagyszerű feladatok áldozatkész elvégzésében páratlanul álló hívősegerét. Azok a feladatok, amelyeket ez a mozgalom megoldásukban magára vállalt, nemcsak és felemelők és Codreanu követőinek kezében Románia jövője biztosítva van.

Eljen Románia, Eljen a Román Ifjuság, Eljen a francia—román ifjusági testvérség, Eljen Franciaország! Charles Lefèvre.”

Berlinből jelentik: A Berliner Börsenzeitung a legionarista román állammal foglalkozik. Kiemeli a

vasgárda áldozatokkal szegélyezett útját. Hangsúlyozza Antonescu tábornok nagy népszerűségét, akit azért nem ismerhettek eddig kellő mértékben a külföldön, mert szerényen az árnyékban maradt és csupán katonai kötelességének élt. Horia Sima jelenléte megnyugtató az ország és a külföld számára, ő az, akit halálra ítélték és külföldre távozott. Májusban Horia Sima visszatért,

Codreanu halála óta benne összpontosult minden bizalom és ezért kísérletet tett, hogy a királyt kibékítse a legionáriusokkal.

Miután ez a tevékenysége kudarcot járt, újból elmentes álláspontot kellett elfoglalnia és ez vezetett azután a király lemondásához.

Rómából jelentik: A Vita Pereziano című lap a román eseményekkel foglalkozik és leszögezi, hogy a vasgárda jutott uralomra az országban, amelyet osztatlan rokonszenv fogadott. A legionáriusok magasrendű hivatása, hogy ezekben a súlyos időkben vállalták az ország új szervezésének terheit egy fiatal, lelkes király uralkodása alatt. (Rador.)

Japán Indókiina megszállásával be akarja fejezni a kínai háborút

Tokióból jelentik: A japán külügyminisztérium szóvivője nyilatkozott arról a tiltakozásról, amelyet a tokiói angol nagykövetség nyújtottak át. A japán külügyminiszter — mint az informátor mondja — megmagyarázta Craggie angol nagykövetnek, hogy különbséget kell tenni a Singapureban letartóztatott japánok és a japáni angol gyanúsítottak letartóztatása között.

Singapureban súlyos sérelem érte Japán tekintélyét, amennyiben egy konzulátusi tisztviselő is szerepel a letartóztatottak között.

Az angolok behatoltak a területenkivüliséget élvező japán konzulátus palotájába és lepecsételték a konzulátus vasszekrényét. Később az angolok kijelentették a nagykövetség útján, hogy tévedés történt, sőt arról is értesítették Maschuko külügyminisztert, hogy a letartóztatott 8 japánból hatot szabadonbocsátottak. (Rador)

Spanyolország szilárdan kitart a tengelyhatalmak mellett

Rómából jelentik: A Popolo di Roma arról a „síket harcról” beszél, amelyet Anglia évtizedeken át a spanyol gyarmatbirodalom ellen vezetett. Most Londonnak is meg kellett látnia, hogy

az európai rendben Franco Spanyolországa miként illeszkedik egyre szorosabba a tengelyhatalmak mellé.

Olaszország a polgárháború idején is érezte kötelességét latin fajtestvérrel szemben és ugyanez az itália igaz megelégedéssel látja Tanger problémájának Spanyolország javára történt megoldását.

A történelmi Spanyolország nem családott a tengelyhatalmakban

és a tengely ugyancsak nem érezhet csalódást soha abban a hatalmában föléül ivelő Spanyolországban, amely a tengely közös ellensége ellen csatasorban áll Olaszország és Németország mellett.

Rómából jelentik: A Stefani diplomáciai szerkesztője az Indókiinában végbement eseményekkel kapcsolatban azt írja, hogy

nemcsak a Kína elleni háborúnak akar véget szakítani ezzel az elhatározó lépéssel a japán kormány és hadvezetés, hanem meg akarja és meg is fogja akadályozni az angol intrikákat,

amelyek a Távolveleken és a Csendes-óceán tájékán állandó zavarokat akarnak kelteni. (Rador.)

A belügyminisztérium figyelmezteti a lakosságot, hogy a hivatalosan ténykedő legionáriusoknak hatósági igazolványuk van

Az igazolvány nélküliek távol állanak a legionista mozgalmától

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium hivatalosan figyelmeztet minden állami és magán intézményt, valamint magánosokat is, hogy

a legionárius mozgalmatól távolálló személyek különböző tekintélyre hivatkozó tetteket követnek el.

Ilyen eseményeket nyomban át kell adni a köz- igazgatási és rendőrhatalmasoknak, hogy azok kilitét megállapítsák és őket nyomban a büntetőbírók elé utalják.

A rendőri és köz- igazgatási tevékenységet kifejtő legionáriusoknak a belügyminisztériumtól kiállított igazolványuk van

és ezen kivételes igazolványokkal rendelkezőknek kérésüket vagy felvilágosításkérésüket teljesíteni lehet. Akiknek nincsenek igazolványaik és viszálnak a legionárius mozgalommal, aláakmázi a jelenlegi rendszernek és az államépületnek és

Csáky magyar külügyminiszter a román-magyar kapcsolatról

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia közli Csáky gróf magyar külügyminiszternek a lap levezetője előtt tett nyilatkozatát a Romániával való kapcsolatról és többek között a következőket írja:

A két ország érdeke — mondotta a magyar külügyminiszter — hogy egy tényleges és őszinte együttműködési korszak nyíljon meg azzal, hogy a multat elfelejtik és a jövőt baráti kapcsolatok alapján építik ki. Csakis ebben az esetben szolgálhatják a békét és a civilizációt Európának ebben a szektorában.

Megkíséreljük, hogy mielőbb megegyezésre jussunk a magyar felségjog alá került román kisebbség jogi helyzetének meghatározására vonatkozóan.

Csáky gróf kijelentette még, hogy sok nehézség merülhet fel ennek a békítő munkának útjában, de meggyőződése, hogy Olaszország minden igyekezetével támogatni fogja az európai országok együttműködésének tervét. (Rador.)

Török-görög megbeszélések

Ankarából jelentik: Refik Saydam miniszterelnök hosszas kihallgatáson fogadta Rafael törökországi görög követet.

Svájcot csatlorna köti össze az Adriával

Bernből jelentik: A svájci szövetségi tanács tegnapi ülésén Bola tanácsos előterjesztésére megszavazták azt a törvényt, mely a Lago Maggiore-t külön csatornával köti össze az Adriai tengerrel. Ez a tény még jobban kimélyíti az Olaszország és Svájc közötti jóviszonyt. (Rador.)

Kisebbségi képviselők a magyar országházban

A Curenul magánjelentése szerint a magyar kormány szerdán minisztertanácsot tartott. A minisztertanács az Északkelet visszacsatolására vonatkozó törvénytervezetet tárgyalta le. Ugyanakkor összeállították az erdélyi képviselők névsorát is. A jelentés szerint úgy a román, mint a német kisebbségek képviselve lesznek a magyar parlamentben.

Kinevezték a szárazföldi haderő új főparancsnokát

Bucurestiből jelentik: Az államvezető Gheorghe Alexian tábornokot, a szárazföldi egységek főparancsnokává nevezte ki. (Rador)

A banati németiség vezetői He Ghenadi megyei prefektusnál

Anton Péter, a banati németiség ügyvezető körzetvezetője és Schmidt Péter, a német nemzeti munkafront körzetvezetője, tegnap délelőtt felkeresték Ilie Ghenadie prefektust. A lefolytatott tanácskozás során a németiség vezetői utaltak arra, hogy augusztus végén a német nemzetiségű katonák népi vezetőik utasítására nem vonultak be ezredeikhez. Anton Péter kérte a prefektust, értesítse Antonescu tábornok államvezetőt, hogy a következményekért a felelősséget Riesz József dr., körzetvezető, Anton Péter körzetvezető és Schmidt Péter körzetvezető vállalják. Ezért a német nemzetiségű hadköteleseket ne vonják felelősségre, hanem elsősorban tegyék felelőssé a népvezetőket intézkedéseikért. A prefektus ígéretet tett, hogy a banati német körzetvezetőség kívánságáról az államvezetőt értesíti. A maga részéről arra kérte a körzetvezetőt, tudassák vele mindazokat az eseteket, amikor német nemzetiségű egyéneket bántalmaztak vagy megbüntettek azért, mert a népvezetőség utasításait követték. Azután az egyes községek sürgős közigazgatási kérdéseit beszéltek meg.

A teljes gyermekápoláshoz szükséges továbbá
NIVEA-gyermekpuder és NIVEA-gyermek-krem

Egy egészséges bőr...

gyermekének legnagyobb fontossággal bír
Használjon tehát

NIVEA-GYERMEKSZAPPANT

amely a bőrt tisztítja, anélkül hogy meg-
támadná. „Eucerin” tartalma erősíti a bőr-
szöveteket.

Változatlan erővel folyik Anglia légi ostroma

London, Liverpool és Cardiff kikötőjét bombázták a német repülőek. Angol légi egységek német városok polgári lakossága ellen intéznek támadást

Bombazápor hullott Gibraltárra

A német hadsereg főparancsnokság jelenti: Felderítő és bombavető légi egységeink felderítő és támadó repülőutakat eszközöltek London és más katonai célpontok felett. Folkstone környékén szétromboltuk a vasúti vonalakat és berendezéseket, Southamptonban pedig egy repülőgépgyárat rongáltunk meg, Hastingsban, Newhavenben és Brightonban kikötőberendezéseket érték találatok. Néhány helyen légi harcra került sor, amely repülőink sikerével végződött. Írország déli részénél egy 3000 tonnás kereskedelmi hajót süllyesztettünk el, egy másik kereskedelmi hajó pedig bombatalálattól kigyulladt,

egy harmadik pedig szintén megrongálódott. Egy gyorsnaszádunk az angol déli partok mentén az ellenséges flotta egy felfegyverzett kereskedelmi hajóját süllyesztette el 2000 tonna úrtartalommal. A megtört támadások London és más célpontok ellen az éj beálltától hajnalig tartottak, amelyek során Liverpool és Cardiff kikötőinek berendezéseit bombáztuk, különösen vasúti vonalakat és kikötőfelszereléseket. Tegnap az ellenség 18 repülőgépet vesztett légi harcban, kettőt pedig a földön semmisítettünk meg. Négy német repülőgép hiányzik. (Rador)

Eredménytelen légitámadási kísérlet Berlin ellen

Berlinből jelentik: Szerdára hajló éjszaka brit repülőgépek ismét megkísérelték Berlin megtámadását. A német léghárító tűzértség heves ellenállása következtében az ellenséges repülőgépek akadályozva voltak a célpontok helyes kiválasztásában. A bombák nagyrésze a szabad mezőre esett. Néhány kerületben a repülőek több lakóházat eltaláltak. Áldozatok vannak. Az egyik kórházépületre gyújtóbomba hullott, a keletkezett tüzet azonban gyorsan elfojtották. Az okozott károkról részletes jelentés még nem adható ki. (Rador.)

Berlinből jelentik: Hivatalosan megállapítják, hogy az elmúlt éjszakai angol bombázások alkalmával egyáltalán nem támadtak katonai célpontokat Berlinben, ezért tehát, mint a Deutsche Allgemeine Zeitung írja, azok, akik majd a német ellenrendszabályok súlyát fogják érezni, intézzék panaszukat közvetlen Winston Churchillhez. A lap még megemlíti, hogy az angol repülőek által ledobott röpíratokat senki emberfia nem vette Németországban komolyan. (Rador.)

ANGOL HADIJELENTÉS

Az angol légügyi minisztérium a következőket közli: Az éjszaka folyamán az ellenség folytatta Nagybritannia elleni támadásait. Bár a támadás központja London volt, élénk tevékenységet fejtettek ki Anglia és Skócia más részei fölött is. London számos kerületére öletszerűen dobtak le nagykali-berű robbanó és gyújtó bombákat. A tüzeket rövid idő alatt sikerült elszigetelni. A bombázás az épületekben jelentős károkat okozott. London közelében több kórházat felgyújtottak és ezek közül négy kórházban sikerült a tüzet eloltani. A bombázásnak több halott áldozata volt, a pontos számadatok azonban egyelőre ismeretlenek. Anglia délkeleti részében az

áldozatok száma csekély. Itt a károk sem jelentősek annak ellenére, hogy a bombázás tüzeket idézett elő. Az ellenség támadást intézett az északnyugati város ellen. Itt is tüzek keletkeztek, a bombázásnak azonban áldozatai nem voltak. Egy bomba Kelet-skócia egyik városára esett. Az egyik angol pilótának, akinek hiányát tegnap jelentették, sikerült ma megmenekülnie. (Rador)

OSTENDE POLGÁRI NEGYEDÉT BOMBÁZTÁK AZ ANGOLOK

Brüsszelből jelentik: Az angol légierő bombázta Ostende polgári negyedét; 2 gyermek meghalt. Antwerpenben az angol bombázásnak 3 halott és 10 sebesült áldozata van, míg az északafrikai parton levő Ceapatikában a német légvédelem több angol gépet lelőtt.

Londonból jelentik: A légügyi minisztérium közli: A Berlin környéki célpontokat, az ellenség által megszállva tartott La Manche csatornabeli kikötőket bombázó angol légi rajokon kívül, brit re-

Légi tevékenység Afrikában

Az olasz hadsereg főparancsnokság jelentése szerint az angolok bombázták Tobrukot, ahol polgári lakóházakat, valamint civil és katonai kórházakat értek bombatalálatok. Tizenötven meghaltak, hetvenen megsebesültek. Egy ellenséges repülőgépet a haditengerészet léghárító ágyú lötték le. Egy másik különálló ellenséges repülőgép Kufra oázisra dobott néhány bombát, ahol a polgári lakosság körében néhányan megsebesültek, az anyagi kár jelentéktelen. Keletafrikában légi egységeink bombázták a kenyai katonai célpontokat. Ellenséges repülőgépek jelentek meg Diredua fölött, de a bombázás sem áldozatot nem követelt és anyagi kárt sem okozott. (Rador)

pillő kötélkelek a kedre hajló éjszaka bombázták az awismari repülőgépgyárat, a hamburgi hajóépítő műhelyeket és dokkokat, a cuxhaveni, bremerhaveni, bremai és wismarki hajóüzemeket, a münsteri áru-raktárakat és végül az északnémetországi vasútvonalakat. (Rador)

ELSÜLLYEDT AZ ANGOL TENGHERÉSZET LEGNAGYOBB BUVÁRHAJÓJA

Amszterdamból jelenti a DNB: Az elsüllyesztett Thames nevű angol tengeralattjáró, a brit tengernagyi hivatal jelentése szerint egyike volt a legnagyobb és leggyorsabb angol tengeralattjáróknak. Úrtartalma 1805 tonnát képviselt és a víz színén 22,5 csomós sebességgel haladhatott. A Thames egy 10,2 centiméteres ágyúval, két gépfegyverrel és hat torpedókilövő csővel volt felszerelve. Személyzete 60 főből állott. Ezt a tengeralattjárót egyébként 1932-ben fejezték be és az óceánon teljesített szolgálatot. (Rador)

Oslóból jelentik: A norvég tengerpartok mentén állomásozó halászhajókat angol bombavető gépfegyvertűz alá vették. Egy bárkában a kapitány kisfiát halálos lövés érte. Két halászbárka elsüllyedt, személyzetüket egy német kórházhajó vette fedélzetére. Norvégiában igen nagy a felháborodás, mert a támadás közelében egyáltalán nincsenek katonai célpontok. (Rador.)

LONDON KIÜRITÉSE SORÁN FELMILLIO GYERMEKET ÉS ASSZONYT VISZNEK VIDEKRE

Stockholmból jelentik: Londonból ideérkezett jelentések szerint most már általános jelleggel

megkezdtek az asszonyok és gyermekek el-távolítását az angol fővárosból.

Az első szállítmányban, melyet a kiürítési akció során elszállítanak, 500 ezer gyermeket és asszonyt visznek az ország belsejébe, a tengeren túlra. (Rador)

Stockholmból jelenti a Stefani-ügynökség: A Londonban letelepedett svéd pénzügyi szakértők azt hiszik, hogy 1939 szeptember 1-től 1940 szeptember 1-ig Anglia összesen két milliárd dollár értékű vásárlást eszközölt az Egyesült Államokban. Ennek az összegnek több, mint a felét repülőgépi megrendelésekre fordították. A svéd pénzügyi szakértők szerint eddig az Egyesült Államokból csak 500 millió dollár értékű árut küldtek Angliába. (Rador.)

ELVÁGTÁK A GIBRALTÁR—MALTA—ALEXANDRIAI KÁBELVEZETÉKEKET AZ OLASZOK

Milánóból jelentik: A Gibraltárt Máltával és Alexandriával összekötő tengeralatti kábelvezetéseket egy olasz gőzös elvágta.

Az angolok erre újabb kábelt helyeztek el, de az olaszok ezt is felfedezték és elvágták, sőt, hogy a javítást megnehezítsék, a kábel egy részét magukkal vitték. A Gazetta del Popolo jelentése szerint az angoloknak eddig nem sikerült a kapcsolatot Gibraltár és Málta között a tengeralatti kábel útján helyreállítani. (Rador)

EGY VASÁRNAP DELUTANI KÜLVÁROSI MOZIELŐADÁS IZGALMAI

Az egyik külvárosi mozi falragasza tudtál adta, hogy vasárnap délután két izgalmas filmet lehet látni és azonkívül a legfrissebb híradó bemutatja a világon történt legújabb eseményeket. Régen nem láttam izgalmas filmet és egyik barátom jóakarólag figyelmeztetett, hogy jó lesz lefogyni. Már pedig az izgalom a legjobb erre a célra. És hol lehet izgulni, ha nem a moziban, amikor a hős cowboy beront a rablók közé, előrántja a zsebéből félelmetes revolverét és egymásután durrantja le azokat, akik vele ellenkezni mernek. De éppen akkor, amikor azt hiszi, hogy már megmenekült, a ledurrantott áldozatok közül az egyik utolsó erejével feltámaszkodik, a cowboy persze nem veszi észre és a rabló utolsó mozdulatával elsüti revolverét, amely természetesen nem találja el a cowboyt. Ilyen jelenetet végnézni és utána félkilónyi fogás szinte biztos.

Délután háromnegyed háromkor érkeztem a mozi elé. A hangszóró már messziről harsogott egy bécsi keringőt, aztán egy foxot, utána egy ländler, végül egy álmos tangót. A pénztár körül nagy volt a tolongás. A pénztárt igen eredeti módon oldották meg. Az egyik falban van egy kis lyuk és akinek sikerül a lyukig előjutnia, az vehet jegyet magának. A pénztár elváncsorgókat, aki ügyesebb, az gyorsabban kap jegyet és a békésebb ember hazamehet jegy nélkül. Be kellett tehát állnom a társaságba és ügyesen úgy intézni a dolgot, hogy ahol egy kis rés van, oda gyorsan belefurakodni. Igaz ugyan, hogy egy-egy ilyen résre sok pályázó akadt, de hát a természet azért adott herkulesi izmokat, hogy azokat használni tudjam.

Teljesen körülvetettek a gyerekek. Már előre is izgaltak és a cowboy-filmektől eltanult módszerrel akartak előbbre jutni. De viszont nem tudták felvenni a versenyt olyasvalakivel, aki már tizenöt éve él-hal Tom Mixért.

Minél közelebb kerültem a pénztárhoz, annál veszélyesebb lett a helyzet. Ugy szorítottak minden oldalról, hogy levegőt is alig tudtam szippantani. Már csak két vetélytárs állt velem egy sorban a pénztár előtt. Mindakettő sandán végignézett rajtam és egymást is nem a legbarátságosabban méregézték végig. Az, aki éppen most volt a pénztárnál, zsebregyúrta a jegyet és óriási erőmegfeszítéssel igyekezett magának utat törni hátrafelé. Minket hátúlról szorítottak előre és a jegy boldog tulajdonosa előlőrt hátra. A zavarosban váratlanul kis rés támadt és máris boldogan mondhattam a morcos bácsinak a pénztárban, hogy kérek egy hús leles jegyet. A pénztáros rámnézett, mintha azt kérdezte volna, hogy vajjon megérdemlem-e ezt az előkelő helyet. Kényelmesen ráírt egy számot a jegyre és aztán nekem adta.

A pénztártól sűrű lökdösések után sikerült megszabadulnom. Gyérünk a terembe! Az újságok már igen dicsérték, hogy az idei ősz melegebb, mint a nyár. Ezt különösen a mozi teremben lehetett észrevenni. A hátulsó sorokban inguiban ültek a daliák és fújtak nagyokat. A hölgyek legyezgették magukat, a srácok meg a delámat fűtyülték, amit a hangszóró játszott. Néha a jegyet ellenőrző egy-egy gyerek után vetette magát. A srác jegy nélkül akart „belőgni” az előadásra, de nyakoncsípték. Igaz, hogy ezalatt társai kényelemben helyezték magukat a bitorolt székeken. A perces fel-le járkált a teremben, az előkelőbb közönség peracet vett. De nem akármelyiket. A hosszú rúdon sok peracet lógott és csuda volt, ha a bevő az ötödik peracet megvette. Volt olyan, aki végignyomkodt valamennyit és a végén kijelentette, hogy egyik sem elég jó neki. Mire a peraces is mondott valami nem éppen jót, csak úgy csendben. És míg a srácok fűtyültek elől, mögöttem valaki elmagyarázta, hogy mi az a zuhanó bombázó. Igen szemléltetve mutatta be, hogyan viselkedik a pilóta, amikor a gép zuhan, hogyan rántja meg a „feketét” és hogyan lendül újból a magasba. Cigarettafüst is sűrűn terjengett a levegőben a többi orrfacsaró illattal együtt.

Csengették. A gyerekek kiabáltak, hogy miért, azt nem lehet tudni. Aztán elsötétedett a terem, kezdődött a híradó. Böven megmagyarázták, hogy mit lehet látni, minden oldalról hallottam bölcs fejtegetéseket, hogy mi az a gyorsnászád, meg a kirkáló. És amikor repülőgépet jelent meg a vásznon, kitört az üvöltés, a gyerekek tübbe jöttek és hangosan drukkolták a repülőnek, aki méltóságtejesen vezette a gépet. A bombata-

látat zaját nem lehetett hallani, olyan nagy volt már a lármá a nézőtérben. Csak amikor a híradó egy diplomáciai fogadtatást mutatott be, csendesedett le kissé a tömeg. A film igen rövid volt. Sokat kihagytak belőle, hogy a másik filmnek is jusson, neg a híradó számára is maradjon a három órából. Így aztán láttunk egy száguldozó cowboy csapatot, amint revolverrel a kezében vágat a periken. A másik oldalról szintén száguld egy csapat, durrognak a pisztolyok, néhány ember lefordul a lóról az ifjú nézőközönség nagy gyönyörűségére. Aztán szép csendesen baktak a csapat és énekelnek valami érzélgős dalt. Majd

megint egy kis lövöldözés. A hős meg a hősnő, aki közben szintén megjelent a vásznon, tábornoknál énekel. Aztán a hős megüveli a hősnőt, a nézők siccet kiabálnak és a vásznon megjelenik a szó, hogy vége.

A másik film kevésbé volt izgalmas, több volt benne a szerelem és a szegény, szerény leányból persze hercegnő lett a végén. A közönség hálás volt ezért a szép filmért, csakhogy itten több kellett siccet kiabálni. De azért nem rekedt be senki és a csattanós csóknál a lármá tetőfokra hágott. Le is lépett a tetőfokról, amikor meggyulladt a villany. A srácok ekkor izgulva tárgyalták a cowboy-filmet. Mi lett volna, ha a hős jobbról „leken” egyet a másik hősnőnek. Hogyan lehet valaki ilyen ügyetlen, hogy így verekedjen?

Az ügyes verekedést szemléltető módon be is mutatja két csemete, mire a mozi felügyelője két atyai pofonnal véget vet a harcnak és a két hős kisompolyog a teremből, míg a többiek szármáfület mutatnak a rend helyreállítójának.

(g. b.)

Kanadából nem lehet Európát kielehezteni

A német partraszállás lehetőségeivel kapcsolatban a nyár folyamán felelős angol tényezők is élénken foglalkoztak azzal a gondolattal, hogy szükség esetén Kanadából folytassák a háborút Németország ellen. Ez más szóval körülbelül annyit jelent, hogy Németországot egész Európával együtt a földgolyó nyugati féltekéjéről blokádnál helyezik. Bár a német partraszállás veszélye — amint Churchill legutóbbi nyilatkozataiból is kiderül — még korántsem múlt el, Európa kanadai blokádjáról most csodálatosképpen lényegesen kevesebb szó esik Angliában. Hogy mi ennek a meglepő változásnak az oka, azt egyelőre pontosan nem lehet megállapítani. Annyi mindenesetre kétségtelen, hogy bizonyos stratégiai és gazdasági megfontolásoknak lényeges szerepe volt abban, hogy ez a terv újabban háttérbe szorult.

EURÓPA BLOKÁDJA KÉTÉLŰ FEGYVER

Ha az angol kormány Kanadából venné egész Európát blokádnál alá, ennek a lépésnek első áldozata alighanem maga az angol nép lenne, az a 45–46 millió ember, aki a mai megmehezült hajózási viszonyok mellett nem menekülhet Amerikába, hanem a szigetországban kénytelen a háború további fejleményeit bevárni. Anglia a maga élelmiszerszükségletének kétharmad részét eddig külföldi behozataltól biztosította. Ha Németország Kanadából helyezné tengerzár alá, a megtört német lépés valószínűleg az lenne, hogy Németország csaknem 100 százalékosan megakadályozná az élelmiszerbehozattal Angliába. Németországnak sokkal kevésbé árthat a távolból ellene intézett blokádnál, mint Angliának a külföldről érkező élelmiszerzárlatnak elmaradása, mert hiszen Németország régóta megszervezte önellátását és élelmiszerszükségletének jelentős részét a délkelet-európai agrár államok feleslegéből fedezheti. Kanadából nem lehet Európát kielehezteni. Ez a tény bizonyára az angol nézőközönség, a the man of the street előtt is nyilvánvaló és a Kanadából folytatott háború és blokádnál már csak azért a gazdasági ellenhatásáért sem lehet Angliában népszerű.

A TÁVBLOKÁD TECHNIKAI NEHEZSÉGEI

Egészen más lapra tartozik az a kérdés, mennyiben lehetséges az angol flotta számára a francia hajóhad támogatása nélkül a tengerek ilyen ellenőrzését a gyakorlatban keresztülvinni. Minden blokádnál sikeres keresztülvitele jóval nagyobb feladatot jelent, mint ahogy általában a laikusok hiszik. A nagyszabású blokádnál eredményes keresztülviteléhez eddig jóformán az Északi tenger blokádjára (a 40 kilométeres doweri tenger-szoros és az Északi-tengernek a Sotland-szigetek és Norvégia közötti 400 km. széles nyílásán át), meg a Szezei-csatorna és a Bibraltár—Tanger közötti hajóút elzárása körül szerzett tapasztalatok szolgálnak például. Amióta Németország Skandináviától és Dél-Franciaországtól vége végig megszállta az Atlanti-óceán partjait, az új blokádnál vonalnak Grönlandtól Izlandon és Írországon át egészen Marokkóig kellene terjednie és az eddigi vonal tizszeresét (4500 kilométert) érné el.

Az Európa blokádjához szükséges frontnak még hosszabbnak kellene lennie, mihielyt az olaszok a Szezei-csatornánál és Adennél újabb ka-

tonai sikereket érnének el. Európát ilyen körülmények között nemcsak nyugatról, hanem az Indiai-óceán felől is blokádnál alá kellene helyezni.

Az európai blokádnál sikeres keresztülvitelének egyébként technikai szempontból Anglia és az Északamerikai Egyesült Államok rendkívül szoros együttműködése volna elengedhetetlen előfeltétele. Nemcsak azért, mert Anglia legújabbban már nem rendelkezik az észak- és délamerikai partok mentén saját flottabázisokkal, hanem azért is, mert ezek a flottabázisok nincsenek kellő mértékben felszerelve az angol hajóhad számára föltétlenül szükséges arzenálokkal, dokkokkal és hajógyári műhelyekkel.

EURÓPA BLOKÁDJA TÖBB AMERIKAI ÁLLAM GAZDASÁGI CSÖDJÉT JELENTENÉ

Európának Kanadából irányított blokádjára azonban nemcsak katonai, hanem gazdasági szempontból is — elsősorban Amerika gazdasági érdekei miatt — kivihetetlen terv. Mindaddig Európa volt számos amerikai állam legjobb piaca. 1937-ben az USA kivitelének 40,6 százaléka került át Európába, Argentína esetében pedig ez a tétel 65 százalékot tett ki. Brazília egész kivitelének 48, Mexikó 27 százalékát szállította Európába. Ugyanez a helyzetet találjuk más világrészbeli államok esetében is. Az indiai kivitel 50 százalékát, a Délafrikai Unió exportjának pedig éppenséggel 87 százalékát vették át európai államok. Ebből a néhány adatból is kilálgat, hogy a kanadai blokádnál nemcsak az angol népet sújtana, hanem más államokat is igen érzékenyen érintene.

Mindezek után nem csodálkozhatunk, ha Angliában úgyszólván elejtették azt a tervet, hogy Németországot Kanadából éheztesse ki. A kanadai blokádnál jelszavának hangoztatása éppen olyan elhibázott propaganda belpolitikai szempontból, mint amennyire alkalmatlan arra, hogy a tengerentúli államok körében váltson ki lelkesedést. (MN)

A Vatikán lapja Horia Sima miniszterelnökhelyettes nyilatkozatáról

Rómából jelentik: Az Agenzia Stefani közlése nyomán a Vatikán lapja, az Osservatore Romano rendkívüli megleghány cikket közöl Sima Horia miniszterelnökhelyettről, és a Legionárius mozgalomról. A lap kivonatban ismerteti Sima Horia miniszterelnökhelyettes legutóbb elhangzott beszédét is és abból részleteket idéz.

Október elsején kezdődik a tanítás

A menekült diákok ideiglenes tandíjmentességben részesülnek

Bucurestiből jelentik: A közoktatásiügyi minisztérium intézkedésére az összes iskolákban október 1-én kezdődik meg a tanítás. Elrendelték, hogy a menekült diákok egyelőre ideiglenesen mentesek az iskolai díjak megfizetése alól.

== HIREK ==

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belsőidőn házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 280 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

28-10 és este 10 óra után: 28-18.

VAJBAJ

Jaj, jaj, jaj,
nagy a baj,
a városban nincsen vaj,
panaszunk,
zokszavunk
említett szállítás, mint a raj.

Kenyérünk,
nem kenünk
reád vajból réteget,
bánat ért,
mert vajért
lábunk meddón lépeget.

Csemegés
kesernyés,
mert vajon most nem ker
sirdogál
s álldogál
vaj nélkül a fűszeres.

Kicsi nők
rémitők,
amint sírnak vaj után,
száz helyüiti
s mindenüiti
lesik reggel s délután.

Eladó
leányzó
mind kutat oly vőlegényt,
ki hithí
s vajsziví,
kenyérre kenl szegényt.

Vajat most,
aranyost
úgy kapunk e földtekén,
ha megyünk
és lelink
lényt, ki vajat hord fején.

Forró nyár,
napsugár
olvasztólag hat rája,
nagy szelet
kenyeret
tartsunk feje alája.

Kóro Pál.

Zvideneck tábornok, országos menekültügyi kormánybiztos látogatása Timisoaran

A menekültek számára ma megnyitják a labricei népkonyhát

Zvideneck tábornok, néhai Mária királyné szárnysegédje, országos menekültügyi kormánybiztos, tegnap reggel Timisoarára érkezett. A kormánybiztos kora délelőtt megjelent a prefekturán és előbb hosszasan tanácskozott Ilie Ghendadie prefektussal, majd résztvett egy menekültügyi értekezleten, amelyen a prefektuson kívül Murgu Traian dr. előadó és több megyei tisztviselő résztvett. Zvideneck tábornok azután sorra tanácskozott Baran Coriolan dr. főpolgármesterrel, Tieran Emil dr. alpolgármesterrel, aki a városi menekültügyi hivatal vezetője, majd meglátogatta Marta Alexandru dr. királyi helytartót. Végül Ionascu Liviu dr. helytartósági közigaz-

gatási osztályfőnöktől a menekültekre vonatkozó adatokat vette át.

A menekültügyi kormánybiztos a délután folyamán Baran Coriolan dr. főpolgármester és Tieran Emil dr. alpolgármester társaságában meglátogatta a Timisoaran tartózkodó dobudzsai s erdélyi menekülteket, akikkel közölte, hogy a kormány hamarosan gondoskodik végleges elhelyezésükről. Ennek megtörténteig a város az arra szoruló menekültek számára ma megnyitja a labricei népkonyhát, ahol naponta két százötven személynek adnak ingyenes ebédet és vacsorát kenyérrel együtt. A népkonyhát megfelelő segédszeméllyel Montia Augustin labricei telekbíró vezeti.

Érdekes per a soványító tabletták körül

A kissingeri gyár megvonta a képviseletet a timisoarai Gea-Krayer cégtől, mert nem árja vállalat

A kissingeri Boxberger-cég tizenöt éven keresztül szállította a timisoarai Gea-Krayer cégnek a soványító hűrához szükséges soványító tablettákat. Ezeket a tablettákat azután a Gea-Krayer cég, mint a németországi cég romániai vezérképviselője, hozta forgalomba Románia területén. A másfél évtizedes üzleti kapcsolat azonban a múlt évben megszakadt, mert a kissingeri cég felbontotta a szerződést. Akkoriban a német cégek és vállalatok sorra megszakították az üzleti kapcsolatokat mindazokkal a cégekkel, amelyek nem voltak árja-vállalatok. Ez még a párisi német követtség fiatal diplomatája ellen elkövetett gyilkos merénylet hatása alatt történt. A kissingeri Boxberger cég is megvonta a vezérképviselőt a Gea-Krayer cégtől azzal az indoklással, hogy az nem árja-vállalat. A timisoarai cég a szer-

ződés felbontása miatt pert indított a Boxberger cég, illetve annak Kraft E. dr. nevű tulajdonosa ellen és 1 millió 700.000 lei kártérítést követel. A timisoarai törvényszék a keresettel kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy annak tárgyalására nem illetékes, mert a szerződés értelmében a két cég között támadt ellentétek elintézésére a kissingeri bíróság hatáskörébe tartozik. A timisoarai cég megbízásából Brudariu Adrian ügyvéd a törvényszéki határozat ellen fellebbezést jelentett be és az ítéltáblai tárgyaláson arra hivatkozott, hogy a felperes cég timisoarai székhellyel működik, tehát joga van a timisoarai bírósághoz fordulni keresetével. Az ítéltábla úgy határozott, hogy az érdekes ügyben szeptemberben 30-án hirdeti ki döntését.

(—) **Házasság.** Varga Mariska és Füsti Bálint szombaton, szeptember 28-án félhat órakeresküznek örök hűséget egymásnak a mosnait református templomban. Az esketés szertartást ifj. Bokor Sándor református lelkész végzi.

(—) **Müller Vilma** okl. zenetanárnő ismét megkezdte tanítását szóló ének- és hegedűszakban. II. Str. Nouă 6. A 6-os számú villamosnál.

(—) **Betérés az Elisabetaban.** Buta Dumitru, elisabetii lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes behatolt a Tudor Vladimirescu uca 10 szám alatti lakásába, ahonnan ruhaneműt vitt el. A tettest keresik.

(—) **Fát lopott.** A rendőrségen előállították Schmidt Sarolta timisoarai asszonyt, akit tetten értek, amikor a fabriciei állomás területén fát lopott.

(—) **Orvosi hír.** Dr. Brády Albert bogyógyász hazaérkezett és újból rendel. I. Löffler A. palota III. emelet.

(—) **A szülőotthon és csecesemőgondozó javára Magyar Népközösség** irodájában B. D. Resicáról ötszáz leit adományozott.

(—) **Jótekmény adományok.** Egyik olvasónk, aki névtelen kíván maradni a Déli Hírlap kiadóhivatalában a szegényháza kívánczó Tóth János volt fényképész javára száz és a vak ember részére ugyancsak száz leit adományozott. Az adományokat rendeltetési helyükre juttatjuk.

(—) **Orgazdaság** miatt fegháza ítélek egy cigányasszonyt. Boti Elena, ötvennyolc éves timisoarai cigányasszony az elmúlt év július 22-én megjelent Neumann Avram hotelportánál és ékszerket kínál megvételre. A portásnak gyanús volt az ékszerek eredete és nem vásárolta meg azokat. Az eladásra szánt ékszerekről tudomást szerzett a rendőrség is és őrizetbe vette Boti Elenát, akinél egy arany és ezüst karkötőt, három aranygyűrűt, két pár arany fülbevalót, egy arany medallont, arany láncokat és kis arany keresztet találtak. A jelentékeny értéket képviselő aranytárgyakat, amint azt megállapították, a cigányasszony fia lopta. A cigányasszony ellen orgazdaság miatt indult meg az eljárás és a járásbírósg három havi fegháza, valamint kétezer lei pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a cigányasszony fellebbezést jelentett be.

(—) **Cigányok** egymás közt. A rendőrségen előállították Caldaras Gheorghe, harminc éves buziási és Carpaçi Stefan, valamint Carpaçi Trifu huszonkilenc éves gátaljai cigányokat, akik részegen ellopták egymás pénzét és emiatt az uccán összeshóllakozva börtönyt okoztak. Megindult ellentük az eljárás.

(—) **Gyász.** Sulyos csapás érte Neuhaus József újságírókörtársunkat, a Banater Deutsche Zeitung napjaink belső munkatársát. Edesatyja, Neuhaus József tartalékos kapitány hatvan esztendőskorában szívszélhűdés következtében kedden este meghalt. Neuhaus József kapitány a háború utáni években egy ideig vezette az Agricola azóta megszűnt gazdasági vállalatot, majd a Deutsche Wacht folyóirat igazgatója volt. Az utóbbi éveket százbaja miatt visszavonultságban töltötte. Fian kívül sirtja két leánya, Elza és Hilda, valamint kiterjedt rokonsága. Holttestét az erzsébetvárosi Földioara uca 11 számú gyászházhoz az erzsébetvárosi temető kápolnájába szállították és ott felravatalozták. Temetése ma, csütörtökön, délután négy óraker lesz.

(—) **Születés.** Az anyakönyvi hivatalban a következő születést jelentették be: Vintan Ioan városi alkalmazott Ioan nevű fia.

(—) **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: özvegy Jianuné Muntean Iozefina hatvanegy éves, Gimpl Károly diák tizenhat éves, Scheider Péterné Baba Száva ötvenhét éves és Kozik Mihály József munkás harmincöt éves.

Szombattól a

SCALA-BAN

20 óra Amerika és Európa között a tenger alatt
Gustav Gründgens

Jean GABIN
Madeleine RENAUD

Ezt tárgyalja Kellermann világhírű regénye
AZ ALAGÚT
című világlágerben

— I. Ferdinand király szobrának felavatása. Bucurestiből jelentik: Az államvezető intézkedésére I. Ferdinand királynak Mestrovics szobrászművész által megalkotott szobrát végérvényes megállapítás szerint december 1-én, az elhalt uralkodónak Bucurestibe történt bevonulása 22-ik évfordulóján avatják fel ünnepélyesen.

— A CFR kereskedelmi igazgatóságának tájékoztatója a jogszabályi szenátorok szabadjegy ügyében. Bucurestiből jelentik: Miután a CFR szerveihez küldött rendeletek a jogszabályi szenátorok utazási szabadjegyeire vonatkozóan, tévedésekre szolgáltatott okot, a CFR kereskedelmi igazgatósága közli, hogy a jelzett személyeknek, valamint Blaj metropolitája és Simeidia bukovinai metropolita utazási szabadjegyei továbbra is érvényben maradnak.

(—) Gyilkos dinnyetolvajok. Lovassy Mihály harmincyolc éves Lugoj környéki gazdálkodó, néhány nap előtt a dinnyeföldjén tartózkodott, amikor ismeretlen tettesek hirtelen megtámadták. A támadók nyilván dinnyét akartak lopni és kődobálással akarták a gazdát elriasztani. Több kő a gazdát a fején és testén megsebesítette. A mentők be szállították a lugoji kórházba, ahol kínos szenvedés után meghalt.

— Nae Ionescu alapítvány létesítése. Bucurestiből jelentik: Az elhunyt Nae Ionescu egyetemi tanár emlékére az elhalt tudós barátai és hívei Octav Onicescu vezetésével elhatározták, hogy „Nae Ionescu alapítvány” létesítsenek.

— Kineveztek a művészeti ügyek főfelügyelőjét. Bucurestiből jelentik: A színeszet, művészet és zenéügyek főfelügyelőjévé Reota Demetrescu Giru tanárt nevezték ki, a lemondott Ion Marin Sadeveanu helyébe.

Ipari leányliceum

Timisoaran

A timisoarai és banati iparosság részére már régóta megnyilvánult az óhaj, hogy Timisoaran működő ipari fiúliceum mellett ipari leányliceum is legyen. Ez a terv most megvalósul, mert a nemzetnevelési minisztérium értesítette az itteni tanügyi vezérfelügyelőt, hogy a nagyváradi ipari leányliceumnak Timisoarára való áthelyezéséhez hozzájárul. Most már a város vezetőségén múlik, hogy az intézet részére megfelelő épületek rendelkezésre bocsásson. A közeli hetekben kezdődő új tanévben az ipari leányliceum alsó öt osztálya minden körülmények között megnyílik, ha azonban elegendő növekedés jelentkezik, akkor a hatodik, hetedik és nyolcadik osztályok megnyitásának sincsen akadályai.

— Felöltöt és pénztárcát vacsorázott egy jókedvű elefánt. Rigából jelentik: Lépájában egy cirkszi előadás során a cirkszi elefántja hirtelen felragadta ormányával az egyik néző felöltőjét, a melyet az illető a térdére terített és a következő pillanatban már le is nyelte zsákmányát. A néző megrökönyödése annál nagyobb volt, mert nagyobb összeggel pénztárcáját felöltője zsebébe rakta és a pénztárca szintén követte a felöltő útját az elefánt torkába. A cirkszi tulajdonosa gavalérosan nyomban kártalanította a nézőt és nemcsak a lenyelt pénztárca tartalmát fizette meg, hanem a felöltő árát is. Az elefánt, úgy látszik izletesnek találta a különös falatot, mert meglegedetten csóválta ormányát és még csak gyomorrontást sem kapott.

— Gyógyítható a vérzékenység. Ismeretes, hogy Rasputin, a közelmult orosz történelmi események hírhedt „varázslója” esetenként meg tudta gyógyítani a vérzékenységben szenvedő orosz trónörökösét. Az orvostudomány sokáig hiába próbálkozott ennek a veszedelmes betegséggel a megszüntetésével. Most azonban már helyes nyomon jár a kutatás; érdekes vitaminvizsgálatok vezettek rá arra a megoldásra, amely azt mutatja, hogy a C-vitamin jelenléte elősegíti a vérárvadást. A vizsgálatok során jutott valakinek eszébe, hogy Rasputin időleges gyógyításainál állandóan tartott maga mellett szapattós dajkákat, akiknek a tejére szükség volt, de mindenki valami misztikumra gondolt és nem értette senki a gyógyulás és tej összefüggését. A dolog magyarázata az, hogy az anyatejben — ha annak birtokosa megfelelően táplálkozik — nagymennyiségű C-vitamin van. A tudományos vizsgálatok azután rávezettek arra, hogy az anyatej vérválasztó hatása. Ugy látszik, Rasputin véletlenül rájött arra, hogy az anyatejben megvan ez az értékes tulajdonság. Bizonyos tehát, hogy az ő gyógyításait nem kell sem varázslatban, sem hipnotikus hatásban keresni, hanem egyszerűen a C-vitaminban, amelynek a vérzékenység gyógyításánál alkalmazandó szerepét a részletesebb tudományos kísérletezések lesznek majd hivatva még jobban átvinni az orvostudomány alkalmazásába.

Nem sikerült az angolok partraszállási kísérlete Dakarban

Francia tengeralttjáró megtorpedózott egy nagy angol cirkáló

Madridből jelentik: Algecirasból érkezett közlések szerint egy nagyobb angol flottaegység, mely két óriáshajóból, négy torpedórombolóból, két nagy és két segédcirkálóból, valamint több kisebb hajóból áll, elindult Gibraltárból az Atlanti-óceán felé. Beavatottak úgy tudják, hogy ezek az angol flottaegységek a francia gyarmatok megtámadására készülnek. (Rador.)

Vichyből jelentik: Dakarból közlik a francia tengerészeti minisztériummal, hogy egy francia tengeralttjárót egy angol óriáscirkáló bombája telibetalált és a tengeralttjáró elsüllyedt. Személyzetét sikerült megmenteni. (Rador.)

Genfből jelentik: Vichyből érkezett hírek szerint kedd reggel Dakarnál folyó harcban a Georges Light nevű 10.500 tonnás angol hajót egy francia tengeralttjáró elsüllyesztette.

Vichyből jelentik: A francia gyarmattügyi miniszter a Dakar elleni támadással kapcsolatban azt jelenti, hogy hétfőn hajnalban két repülőgéppel szállt le a dakari repülőtéren, azonban a francia helyőrség egységei nyomban letartóztatták az érkezőket. Kihallgatásuk alkalmával az érkező pilóták elmondották, hogy

a Petain-kormány elleni lázadásra akarták a lakosságot, főként a katonaságot rábírn. Közben két nagy hajó érkezett, melynek főparancsnoka, Gotebar angol kapitány ultimátumot intézett a gyarmati erőkhöz. Ennek parancsnoka kijelentette, hogy utolsó csepp vérig megvédi a francia felségjogot. Délután és este az angolok több ízben megkísérelték a partraszállást, de minden alkalommal sikertelenül. (Rador.)

Madridből jelenti a DNB: Tangerből érkező hírek szerint kedden délután fél hat óra tájban a francia-spanyol határ közelében az Atlanti-óceán felől heves bombázások hallatszóttak. Valószínűnek tartják, hogy francia részről támadás történt a dakari sikertelen harcokból visszatérő brit flotta ellen. (Rador.)

A NÉMET KÖZOKTATÁSI MINISZTER LÁTOGATÁSA OLASZORSZÁGBAN

Rómából jelentik: Rissst német közoktatási miniszter kedden meglátogatta a fontosabb tanügyi intézményeket, majd az olasz miniszter diszkrét adott tiszteletére. (Rador.)

Az Amerikában lévő európai birtokok nem válhatnak hadszínterré

Washingtonból jelentik: A DNB közli: A szenátus külügyi bizottsága javaslatot fogadott el és terjeszt a szenátus elé, amelyben javasolja a szenátusnak, hogy hagyja jóvá a Havannával létesített egyezményt, amelyben az USA és a latinamerikai államok közös intézkedések fogantatását határozták el a nyugati földtekén levő angol, francia és holland birtokok szuverenitásának védelmére. A bizott-

ság Hull külügyi államtitkártól kapott nyilatkozatot, amelyben

az amerikai külügyi hivatal összeférhetetlennek minősíti az USA politikájával, hogy a nyugati földtekén levő európai tulajdonú kepező birtokok az európai problémák megoldására állandó változás tárgyává váljanak, vagy pedig harcmezökké legyenek ezeknek a nehézségeknek a leküzdésére.

— Minisztertanácsi indoklás a szerencsejátékok betiltásáról. Bucurestiből jelentik: A szerencsejátékok pénzbe való játszását betiltó rendelet indoklását most terjesztette be Antonescu A. Mihai igazságügyminiszter. Ebben az indoklásban az igazságügyminiszter megállapítja, hogy a törvényhozás annak idején egyhangúlag szavazta meg ezt a törvényt, majd a Semmitűzők 3-ik szekciójára is hozott egy lementelmi elvi jelentőségű döntést. Az új büntetőtörvénykönyv is ezt a szellemet inaugurálta, amikor minden speciális törvényt és rendelkezést, mely ezzel az elvvel ellentétes volt, megszüntetett. Mindezek ellenére engedélyezve volt egyrészt a fürdőhelyeken, másrészt pedig egyes nagyobb klimatikus állomásokon a szerencsejátékok játszása. Most legelső sorban erkölcsi szempontból megengedhetetlen a kaszinók működése és általában ilyen, közszellemet rontó intézmények fenntartása. Ezért az új államrendszer és általában a tiszta erkölcs és magasabb morális szempont követeli meg, hogy az egész ország területén egyetlen kivétel nélkül véglegesen megszűnjenek ezek a szerencsejátékok helyiségek. (Rador.)

(—) Szívszélhűtés a fürdőmedencében. Lugojon a városi jéggyárban több munkás kazának tisztításával volt elfoglalva, majd munka után nekiláttak az alapos mosakodásnak. Oanca Axentie ötvenkilenc éves munkás levetkőzött és beállott a fürdőmedencébe, amelyben válláig ért a víz. Társai hirtelen azt látták, hogy Oanca a vízben elmerül. Azonnal kiemelték a vízből, de már élettelen volt. A boncolás megállapította, hogy a munkás halálát szívzselhűtés okozta.

— Az ilfovi ügyvédi kamara 186 tagjának helyzete még nem nyert végleges elintéztést. Bucuresti: A különböző revíziók során az ilfovi ügyvédi kamarában nem maradt csupán 186 zsidó ügyvédi gyakorlatot folytató tag. Ma az Uniunea Avocatilor Románi átiratot intézett az ilfovi kamarához kérve, hogy a megmaradt 186 zsidó vallású ügyvéd helyzetét az ügyvédi gyakorlat felváltásának tekintetében újlag vizsgálják felül. (Rador.)

— A katonaiskolák tanévnyitása október 15-én lesz. Bucurestiből jelentik: A hadügyminisztérium rendszeresen értelemében a katonai iskolákban az ezévi tanítás október 15-én veszi kezdetét.

CAPITOL S.O.S. ELMERÜLÜNK

II. rész

Izgalmas kalandorfilm szenzációs fordulatokkal és élményekkel, két részben. — A főszerepekben: Ralph Byrd, Lugosi Béla

A POLLO ANTAL, A RETTENETES

Elsőrangú mulatságos német vígjáték. — A főszerepekben: Hans Moser, Charlotte Ander, Heinz Salfner

Megdől a francia diva egyeduralma

Versengés a divatért. — Berlin, vagy Newyork. — Egy német közíró véleménye.

Jól esik a szemnek látni, hogy még a hadbanálló népek sajtói is foglalkoznak olyan fényűzési dologgal, mint a divat. Ez emlékezés a békére, amely volt és emlékeztet a jövőre, amely bizonyára lesz.

A háború mégis csak intermezzo az emberiség történetében, amelyet talán csak azért idéznek föl, hogy azután a biztonságos hajlék, a zavartalan családi kör örömeit újra, annál mohóbban, érezzék és megbecsüljék.

Nos, a divatról esik szó, a német, francia és amerikai sajtóban. A németek elfoglalták Páriszt, Franciaország a szélre került és a jelek szerint el fogja veszíteni eddigi vezetőhatalmassági szerepét nemcsak az anyagiakban, de a szellemében is.

Az elmúlt világháború után Páris lett az egész világ metropolisza. A fényváros éppen úgy vonzotta a rio de janeíriákat, mint a stockholmiakat, a tokiókat épp úgy, mint az athenieket.

Zavartalanul ringathatta be magát a francia az illúzióba, hogy az ő zslése, értelme, szellemének ragyogása a legkülönb.

„Gott in Frankreich” — írta meg annakidején rendkívül szellemes könyvében egy német közíró, Sieburg, hogy a francia szellem, a hétköznapi élet minden kis használati tárgyának rányomja a bélyegét és a franciában megvan az a kifejelt ható törekvés, hogy ezt a bélyegyet rányomja a nem franciákra is.

Páris sok tekintetben irányítólag hatott, de különösen a divat terén. Párisi divatmodellekről álmodtak a világ gazdag hölgyei, akár a gyarmatokon is. A párisi divatszalonok a Paquinok, Worthok divatházai a fényűzők vágyálmáihoz tartoztak és egy-egy divatbemutató világszenzációnak számított.

E divatcázások emeltek és sújtottak, kétségtelen hatalmukkal, mert a divat hozzátartozott az emberi együttélés formáihoz,

követelt forradalmat, restaurációt, történelmi változásokat egyaránt és a maga módja szerint visszatükröztette uralkodóvá vált szellemisége csillagképét.

A francia divat egyeduralma azonban megdőlt. Most két nagy város verseng érte, az egyik Berlin, a másik Newyork.

Egy német közíró, Paul Scheffer kétségessé teszi azonban, hogy Newyork a trónkövetelés teljes igényével léphessen fel. Inkább Berlin maga is lemond arról, hogy föltételezze: az annyira különleges párisi divatot át lehessen ültetni Berlinbe is.

A párisi divatszalonoknak egyénisége és zslése, individualitást és ritkasági értéket tükrözött vissza.

Azt mondják, hogy Amerikában vannak a legjobban öltözött asszonyok, de ez nem bizonyít mást, csak a divat általánosulását, demokratizálódását, a konfekciós ipar diadalát. Amerika majd futószalagon fogja gyártani a sokak számára megközelíthető modell-ruhákat, már pedig az igazi elegánciának az a velejárója, hogy egyéni legyen és hozzátapadjon a ruhaviselő jelleméhez és karatához. Nem tömegjelenség, hanem arisztokratikus jelenség.

Autóutazás bírósági fejleményekkel

Két bakovai leány néhány hónap előtt a szomszédos községből hazafelé igyekezett. Utközben egy gépkocsival találkozott, amelyet Szerlicsca János sofőr vezetett és az autón volt Bodor István pénzeszedő is. A leányok megállították a gépkocsit és megkérték a sofőrt, hogy vigye őket Bakovára. A sofőr teljesítette a kérést, amelyből utóbb azonban baj származott, mert a leányok feljelentést tettek a sofőr ellen és a pénzeszedő ellen is. Azzal vádolták őket, hogy erőszakoskodtak velük és végül is csak úgy tudtak szabadulni, hogy leugrottak a robogó autóról. Mindkét leány csonttörést szenvedett és ezért húszezer lei kártérítést is követeltek. A tegnapi tárgyaláson a vádlottak tagadták a vádat és hangoztatták, hogy egészen megfélekedtek a leányokról, akik az autóról leugrottak anélkül, hogy a sofőr vagy a pénzeszedő ezt észrevették volna. A timisoarai törvényszék helyt adott a védekezésnek és mindkét vádlottat felmentette.

SPORTESEMÉNYEK

A szövetségi tanács határozata az átengedett területre való, vagy Romániából eltávozott játékosok ügyében

A menekült játékosok, mint új játékosok kérhetik leigazolásukat

A szövetségi tanács legutóbbi ülésén foglalkozott a Magyarországnak átengedett területekre való, vagy az onnan Romániába menekült játékosok ügyével és a következőket határozta el:

Azokat a játékosokat, akik romániai sportegyesületekhez vannak leigazolva, de az átengedett területre távoztak, úgy tekintik, mint akik külföldre utaztak és ezekre vonatkozóan az érdekelt egyesületeknek sürgősen értesíteniük kell a szövetséget, hogy kiadják-e őket vagy sem.

Azok a játékosok, akik olyan csapatokhoz vannak leigazolva, amelyek az átengedett területen maradtak és szeptember 14-ig ezek a játékosok Románia területére menekültek, azonnal kérhetik a leigazolásukat bármely egyesülethez anélkül, hogy szükség lenne a szabályzat 34-ik szakasza által elő-

írt iratok felmutatására. Ez alól az intézkedés alól szeptember 30-ig csupán az Universitatea játékosai képeznek kivételt.

Azok a játékosok, akik szeptember 14-ike után jönnek Romániába az átengedett területekről, azonnal leigazolhatók, ha időközben nem kérték leigazolásukat valamelyik, a Magyar Labdarugó Szövetség keretébe tartozó egyesülethez. Ha időközben valamelyik a MLSz hatáskörébe tartozó egyesülethez kérték átigazolásukat, akkor csakis a nemzetközi szabályok értelmében igazolhatók át romániai egyesülethez.

Ama egyesületek, amelyek az elfoglalt területekről jött játékosokat óhajtanak leigazolni, kötelesek a játékosoknak régi egyesületükkel szemben fennálló tartozásait kiegyenlíteni.

Megszűntetett sportújságiról szabadjegyek

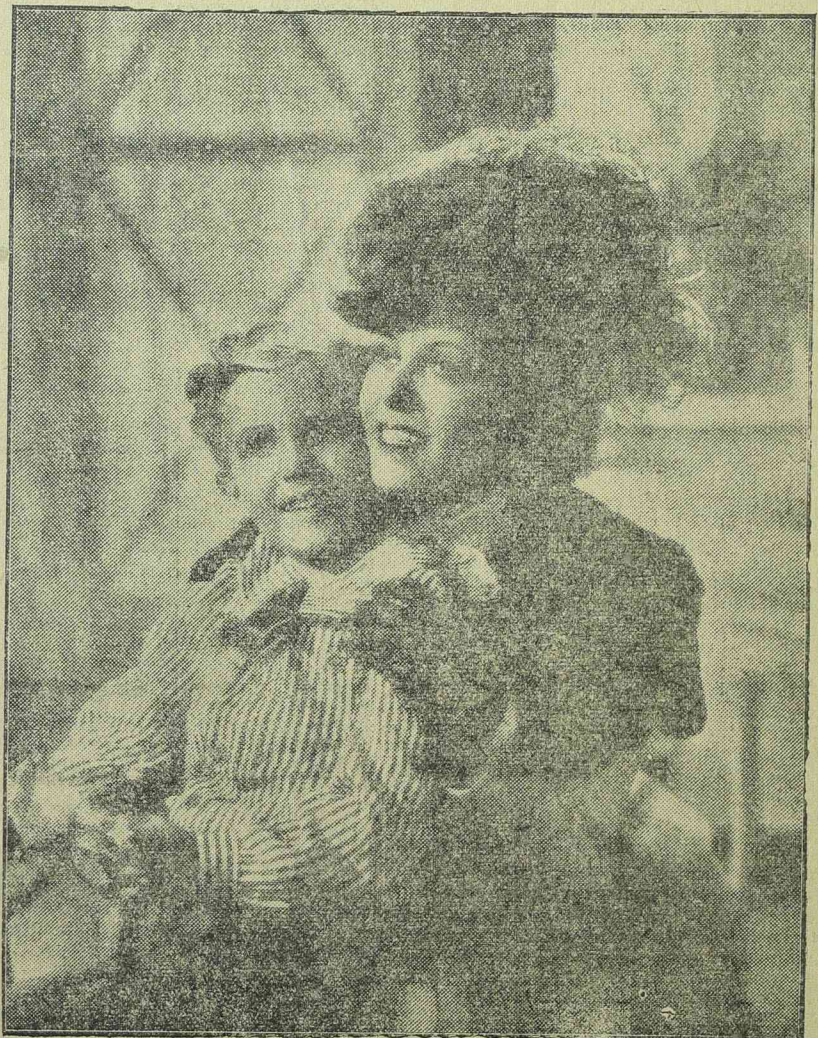
Az országos sportszövetség az alanti zsidó származású sportújságiróknak, illetve megszüntetett lapok sporttudósítóinak azonnali hatállyal megszüntette a szabadjegyét:

Déli Hírlap: Frieder Károly, Gazeta Sporturilor: Al. Munteanu, Liez Dragu, Maxim Silvan, Gross Eugen, Timpul: Ion Vornicu, dr. Erős Vilmos, Bucur Berceanu, Leon Matei, Anton Manole, Ilie Livianu, Románia: Leon Calustian, Martin Cioc, Ordinea: S.

Massler, Raul Sitaru, Lorin Firu, Temesvarer Zeitung: Dickmann Iuliu, Sportul Capitalei: L. Rosianu, A. Nol, W. Stinghe, Al. Rudy, L'Auto: M. Beilis, Szabadság: Löwenstein Emeric, Sirea Arad: Ilie Zelter, Magazinul: Artur Vogel, Realitatea Ilustrată: I. Berman Urseanu, Hírlap: Dreilinger Armin, Friss Újság: Pásztor Adalbert, Le Moment: Marius Ligl.

A szövetség felhívja a rendező egyesületek figyelmét, hogy a fentebb felsorolt szabadjegyeket tartsák vissza a pénztárnál és haladéktalanul küldjék fel a labdarugószövetség titkárságának.

Legközelebb a CAPITOL-ban

MADAME BUTTERFLY

Fokozzák a petroleumtermelést

A petroleumexport kétharmada tengeren, egyharmada folyamon és szárazon bonyolódott le

Az Argus közlése szerint a tengeren eddig a petroleumexport 65.76 százaléka bonyolódott le, ami az év júniusától kezdve 30 százalékra esett. Szárazföldi vámalomásokon csak az export 5 százaléka bonyolódik le, ami

a vasúti szállítási költség drágaságában nyeri magyarázatát. Jelenleg Ploesti-Constanta rendeltetéssel vagonfőlegleg mutatkozik, amelyet a szárazföldi szállítás-hoz használnak fel. A Dunán való szállítás az összes export 29.24 százalékát teszi ki és ennek akadályá, hogy nincsen kellő számú folyami tankhajó. A dunai szállítás megkönnyebbítése végett gondoltak arra, hogy

Ploesti és Giurgiu között petroleumvezetéket készítenek és erre vonatkozólag a kormány és egy német csoport között tárgyalások is indultak meg, de ezek abban maradtak, mert a terv kivitele nagy befektetést és hosszú időt vett volna igénybe.

Lehetséges, hogy fellendítik a szárazföldi petroleumkivitelét annak háromszorosára, tehát az összkivitel 15 százalékára. Az említett bucarestii közgazdasági lap megjegyzi, hogy a petroleumtermelést fokozzák, hogy ezen módon a jövőben tartalékolás történjék.

— A Göring-művek vezérigazgatójának megbízása. Bucuresti jelentés szerint Schmidt Guidót, a Hermann Göring-művek vezérigazgatóját beválasztották a cepsa-micai és cudjiri ércművek igazgató-ságába.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Csütörtökön, szept. 26-án a következő gyógyszer-tartanak éjszakai szolgálatot:

Cetateban az Alba Iulia utcában levő Kun gyógyszer-tár.

Fabricaban a Stefan cel Mare utcában levő Jahner Rudolf gyógyszer-tár.

Elisabetaban a Carol úton levő Mária gyógyszer-tár.

Jozefinaban a Bratianu ucca sarkán levő Craciun gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisdán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

Eredményes harc a földalatti forrássa az aninai bányában

Az aninai Gusztáv-akna egyik szintjében — mint annak idején megirtuk — váratlanul földalatti forrás tört elő és óráknt hátezer liter víz ömlött belőle a bányába. A forrást nagy fáradozással sikerült ártalmatlanná tenni, amennyiben hatalmas betonfalat építettek eléje. Csak most érkeznek elkésett tudósítások arról, hogy a földalatti forrás nemcsak a Gusztáv-aknát, hanem a szomszédos Ferdinánd-aknát is teljes elárasztással fenyegette, amint az lett volna a következménye, hogy Aninán a szénbányászat megszűnt volna és több ezer bányamunkás családjával együtt kenyérelénné vált volna. A munkások felismerték ezt a veszélyt és ennek tudható be, hogy emberfeletti erővel küzdöttek az árvíz ellen. Az egyes munkáscsapatok nyolc órán keresztül derékgig állottak a vízben, amelyet kiszivattyúztak, mások pedig ugyancsak vízben állva dolgoztak a földalatti forrás útjának elállításán. A küzdelemben az ember győzött az elemek fölött és ezzel megmen-tette Anina létét.

Új vezetők a fővárosi Nemzeti Színház és az Opera élén

Bucurestii jelentés szerint a kultuszminiszterium Haige Ecaterinat a bucarestii Nemzeti Színház igazgatójává nevezte ki. Ugyanakkor Alexandru Zira jasiu zeneakadémiai igazgatót a lemondott George Georgescu helyébe a bucarestii Opera igazgatójává nevezte ki.

Mozi

MOZAIK MŰSORA:

Csütörtök, szeptember 26

APOLLO: Antal, a rettenetes (német film).
CAPITOL: S. O. S. Elmerülünk! (angol film).
CORSO: Senorita (angol film).
SCALA: Az előkelő klub (francia film).

Négy nap van hátra a pénzügyi amnesztia igénybevételére

Az augusztus 1. pénzügyi amnesztia törvény által adott bejelentési határidők szeptember 30-án leteltek. Így a törvény 2. és 3. szakaszában említett kereskedelmi és ipari jövedelmek bejelentése, amelyek 1940 április 1. előtt keletkeztek, de megadózva nem lettek. Ezeknél az adófizető meg fogja kapni a kivetési jegyzőkönyvet és annak vételétől számított 45 napon belül kell kifizetni a törvény szerinti összegét, az adót és a következő amnesztiadíjat:

A patenta fixa VII. osztályáig bezárólag nincsen amnesztiadíj. A VII—X. osztályoknál 10, a XI—XIII. osztályoknál 20, a XIII. osztályban említettél magasabb jövedelem esetén 75 százalék az amnesztiadíj a folyó évi adótól számítva.

Kisiparosoknál a változás, hogy a XI—XIII. osztályoknál az adónak csak 15, míg a XIII. osztályban megállapított jövedelemnél nagyobb jövedelem esetén csak az adó 25 százaléka az amnesztiadíj.

Ugyancsak szeptember 30-ig adható be az összes egyéb adók tekintetében a deklaráció. Tekintve, hogy ezen határidő lejártá után szigorú adófelkutatás fog megindulni, a pénzügyi amnesztiát az érdekeltek nagy számban veszik igénybe.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előrefizetendő

LEVELEZÉS és HÍZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu, Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Bratianu 3. Tel.: 28—10 II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küittl. — Négrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik, Bulevardul Regele Carol 54. — Galgóczy trafik, Sírada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

ALKALMAZÁS

Gyermektelen házmeesterpár felvétetik az aszony fizetés ellenében a házi teendőket végzi. III., Str. Constanta 5 szám. 1708

Mindenes, lehetőleg azonnalra keresetlik, csakis megbízható, nyugodt természetű ajánlkozók. Fizetés 1500 leu. Szabó IV., Str. Bratianu 39. 1729

LAKÁS

nár Kornél, Oravita, Str. Duca 6. 1718
Teljesen különbejáratú két bútorozott szoba, fűrdőszobahasználattal kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3. 2655

ALLÁST KERES

Lőszőr matrac 3 drb. jutányosan eladó. IV., Str. Dimitrie Sturdza 52. ajtó 16. 2600

Férfi és női templomülőhely kiadó. vagy eladó. Közéletibb Weisz Richard-nál. Telefon: 29—56. 1727

Eladó pácolt puhafa kombinált szekrény 2 méter széles és egy 4 ágú csillár. Cím a kiadóban. 1501

Bükkfa 7500 kiló ugyanott 2 garde-robszékreny és egy könyvszekrény eladó. I., Str. Fratii Buzesti 2. 1713

Férfi télikabát erősebb termetre, jó állapotban lévő, megvételre kerestetik. Címeket a kiadóba kérem leadni. 2654

Eladó Kardos-telepen teikkönyvezett ház és telek. Bővebbet Colonia Kardos Str. III., No. 257. a háztulajdonos-nál. 1005

Világos, keményfa komplett hálószobabútor rugós matracokkal eladó. II., Str. O. Iosif 28 ajtó 3. Csak délelőtt. 2159

Nagyobb bérházat 7—9 százalék jövedelemmel megvételre keresek. Címeket „Kézpénz” jellegre a kiadóba kérek. 1324

Eladó rövid, fekete bécsi gyártmányú zongora. II. Str. August 25. Márthe. 1728

Eladó modern 5 szoba, előszoba, fűrdőszoba, irodahelyiség, autógarázssal, parkirozott udvarral és saját vízvezetékkel ellátott ház Lippa főuccáján. Ügyvédeknek orvosnak kiváltképpen alkalmas. Szabó Imre, fakereskedő Lippa. 1693 52. ajtó 15. 2502

Iroda-szakkiképzés
Legújabb román, német, magyar nyelvű, gyors- és gépirási szakkiképzés úgy az egységes, mint a legújabb Stahl-rendszerű gyors- és gépirás, valamint az összes irodai munkálatok gyakorlati szakképzése a legkiválóbb okl. szaktanárok közreműködésével. Scoală Specială de Steno-Dactilografie si perfectionare in lucrări de birou: G. Engelmann si M. Ursu prof. szakiskola beiratásai szeptember 30-án lezárulnak. IV., Str. Al. Bonnaz 4. Telefon: 42-81.

Rádió hálózati, használt, de jó karban lévő megvételre kerestetik. Érdeklődni 45—99 telefonszám alatt délelőtt 9—12 óráig. 1726

KÜLÖNFÉLE

1—2 középiskolai tanulót elvállal 1940—41 iskolaévre izr. úri család elsőrendű ellátással. Zongora a házban. Cím a kiadóban. 2645

Egy üzlethelyiség bármilyen üzletnek alkalmas, forgalmas helyen azonnal kiadó. Bővebbet IV. Str. Fröbl 50 sz. 1714

Egy-két diákot teljes ellátással keres izraelita úri család. III., Piata Asanesti 3. ajtó 4. 1689

Zománcozott Vulcan koksz töltőkályha jutányosan eladó. IV. Str. Sturdza 1693 52. ajtó 15. 2502

Üzlethelyiség azonnal kiadó. Gyárvaros Str. Daciilor 10. (Kovács dr. patikánál). Telefon: 38—48. Nagy szalaggyár. 1706

Házikoszt finom, ízletes tiszta ebédmenü, kenyérrrel együtt személyenként 40 leu. Házon kívül is kapható. I., Str. Sft. Ion 7. földszint 10. (Irgalmasok mellett). 2551

Bútorraktaramat csökkentem!
Kész bútoraimat nagy árleszállítással árusítom. Bútorvásárlás előtt okvetlen keresse fel vételkötelezettnek nélkül üzletemet.
UNGOR I., Sírada Merczy 7.

Sírkövek nagy választékban fekete gránitból

kőipari vállalat
Timisoara III., Calea Sagului 3. Jozefinvárosi kat. temetővel szemben. Gátsor sarok. Telefon 32-15.

DELI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10